

Добро пожаловать посланцы великого советского народа! Bine ați venit, soli ai marelui popor sovietic!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 21 VINERI 25 MAI 1956 4 PAGINI, 25 BANI

O ASPETI DRAGI

Delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. la sosirea pe aeroportul Băneasa.

Marți la ora 12 pe aeroportul Băneasa, bucureștenii au primit oaspeți dragi: delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. care ne vizitează țara.

Pășind pe pământul patriei noastre, delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. răspunde vizitei pe care, de curând, a făcut-o în Uniunea Sovietică delegația Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Delegații Sovietului Suprem al U.R.S.S. pășesc acum pe pământul liber al țării noastre. Ei vor vizita orașe și sate, uzine și fabrici, gospodării colective și S.M.T.-uri, parcuri și lăcașuri de cultură.

Ospelii noștri de astăzi — deputați ai poporului sovietic, sint de diverse naționalități, de diverse profesii. Interesându-se de toate, ei vor avea în mod deosebit ocazia să vadă și să aprecieze realizările noastre în domeniul care le este mai apropiat.

În ultima vreme se vorbește mult despre aportul pe care-l aduc la stringerea prieteniei între popoare cunoașterea reciprocă, vizitele oficiale.

În anul 1956—1960, se vor construi 5 centrale atomo-electrice mari. S-a prevăzut că ele vor intra în funcțiune începând de la sfârșitul anului 1958; o parte din ele vor începe să funcționeze în anul 1959, iar celelalte în anul 1960.

Centralele vor avea reactori care funcționează cu neutroni lenți. În acești reactori, neutronii eliberați în procesul de fisiune și care au o mare energie sînt încetiniți, înainte de a participa în continuare la procesul de fisiune.

Reactorii de la centralele mari care vor folosi apa ca încetinitor de neutroni vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Citeva probleme ale dezvoltării energeticii atomice

ACAD. I. V. KURCEATOV

În zilele noastre, principalul izvor de energie sint combustibilii organici — cărbunele, petrolul, turba etc.

Una din aceste centrale va fi înzestrată cu reactori de tipul aceluia care este în funcțiune la prima centrală atomo-electrică, a Academiei de Științe a U.R.S.S. Prof. Blohinev a prezentat la conferința de la Geneva un referat despre această centrală.

Resursele energetice de care dispunem vor satisface în viitoarele decenii cerințele economiei din partea europeană a U.R.S.S. Într-un viitor ceva mai îndepărtat, energia atomică poate deveni izvorul practic nesecat și relativ ieftin care va asigura un belșug de energie pentru această parte a țării.

În legătură cu aceasta, se prevede construirea unor centrale atomo-electrice cu o putere inițială de aproximativ 400.000—600.000 kilowați fiecare; numai centralele atomo-electrice mari se pot realiza în condiții economice rentabile.

În anul 1956—1960, se vor construi 5 centrale atomo-electrice mari. S-a prevăzut că ele vor intra în funcțiune începând de la sfârșitul anului 1958; o parte din ele vor începe să funcționeze în anul 1959, iar celelalte în anul 1960.

Centralele vor avea reactori care funcționează cu neutroni lenți. În acești reactori, neutronii eliberați în procesul de fisiune și care au o mare energie sînt încetiniți, înainte de a participa în continuare la procesul de fisiune.

Reactorii de la centralele mari care vor folosi apa ca încetinitor de neutroni vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Reactorii de la centralele mici vor folosi apă ca încetinitor de neutroni și vor consuma drept combustibil bare de bioxid de uraniu natural și înobilat, prevăzute cu un înveliș de protecție din aliaj de zirconiu.

Zi de odihnă în colectiv

Mii de țărani muncitori din satele raionului Oltenița au participat duminică 20 mai la ziua de odihnă în colectiv, organizată în satul Negoiești de Consiliul regional A.R.L.U.S.-București, Casa prieteniei romino-sovietice din Capitală și statul popular rațional Oltenița.

O întâlnire de neuitat

Anumite zile și întâmplări au avut atita însemnătate, încît s-au integrat în istoria uzinei „23 August” din București, iar muncitorii nu le mai despart de viața și munca lor.

„Cînd au fost la noi Nikolai Aleksandrovici Bulgancin și Nikita Gheorghiev Hrușciov...”, sau „Asta o știm de la Bikov și Seminski, de atunci de cînd ne-au vizitat uzina” — sînt deseori muncitorii.

Fără îndoială că și 23 mai va deveni o astfel de zi de despre care se va vorbi multă vreme ca despre ceva deosebit de important în această zi, a vizitat uzinele „23 August” delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Vorbind la timpul care a avut loc la sfîrșit, cu acest orelle, Constantin Dută, ministrul în secția de construcții mecanice, a încheiat cu următoarele cuvinte:

„Am așteptat cu multă bucurie și nerăbdare venirea dumneavoastră, pentru a vă exprima sentimentele de dragoste și recunoștință pe care le nutrim față de poporul sovietic.”

„Si într-adevăr, simțim-te prieteniei popoarelor noastre, ale unei fierbinții și trairnice prietenii, erau evocate miercuri la uzinele „23 August” de întreaga ambianță, de atmosfera înfuzată care domnea aici.”

Cu brațele încercate cu flori, cu urări scrise în românește și rusește: „Bine ai venit, prieteni dragi!”, „Dobro pojalovat, doroghie družali!”, „Trăiască în vecei prietenia romino-sovietică!”, mii de muncitori ai uzinei așteptau cu nerăbdare pe membrii delegației Sovietului Suprem al U.R.S.S.

„Floriile astea merg de la înimă la inimă. Cuvintele acestea le-a roștit spontan, fără să urmărească nuanțe po-

INSEMNAȚI Profesorul nostru

Mi-aduc deseori aminte de cuvintele pe care profesorul nostru, Boris Eoghenevici Ogradnikov, ni le-a spus pe peronul gării din Saratov:

— Să-mi scrieți ori de cîte ori aveți nevoie de ceva, ori de cîte ori întîmpinați vreo greutate. Acum începe adevărata noastră viață și aș vrea ca pășind în ea, să mă simțiți alături de voi, în ciuda kilometrilor care despărț Saratovul de România.

Trenul a pornit lin, iar Boris Eoghenevici a rămas pe peron, flu-turînd mîna pînă nu l-am mai văzut.

Însoțitoarea de vagon, o femeie de vreo patruzeci de ani, cu o ci-catrice adîncă pe obraz, care după cîte am înțeles urmărise tot timpul discuția noastră cu Boris Eoghenevici, intră în compartiment.

E grea despartirea — ne spusese ea pe neașteptate. Dar pe un om ca Boris Eoghenevici nu-l uziți niciodată.

Cuvintele ei ne treziseră interesul. — Eu îl cunosc bine — continuă ea. Am fost împreună în asemenea clipă, cînd se hotărîse viața și moartea. În asemenea clipă am înțeles ce fel de om este Boris Eoghenevici. Am luptat împreună pe front.

Fără voie priordm la cîciatră ea. — Da, de atunci o am și dacă am rămas numai cu dînsa și nu mi-am lăsat viața pe cîmpul de luptă o datorz lui Boris Eoghenevici. El m-a salvat. M-a cărat în spate așez 30 de km.

Însoțitoarea făcu: — Locuieți în Saratov? o întrebai eu. — Da, în cartierul gării. — Și-l vedeți des pe Boris Eoghenevici? — După cum știți și voi, e foarte ocupat. Dar din cînd în cînd eu și soțul meu îl vizităm și el ne întoarce vizita împreună cu soția lui. Cu toate că e profesor universitar om cu vază în oraș, îl place să vină în casa noastră. Sîm de vorbă despre toate, mai deapănă amintirile. Grozav se bucură cînd primește scrisori de la foștii lui studenți.

Rămăși singuri tîdurăm îndelung. Credeam că știm totul despre Boris Eoghenevici și iată — iată — iată — melancolică simplă ne-a dozduitul cu căldură atîtea latari noi ale personalității profesorului nostru... — Imi aduc aminte cu plăcere și recunoștință de cursurile lui B E Ogradnikov și ale celorlalți profesori și decenți de la Institutul de Științe Economice din Saratov. El

TRAIAN CHIS

JULIA SCUTARU

LITERATURA-ARTĂ-STIINȚĂ

G. LIKMAN: „In atelierul de pictură”

BULIGA

de NICOLAE MORARU

N-am în fața dect slovele zgrițite ale telegramelor care răspunde în toate colțurile lumii vestea năprasnică, de neceruit: a murit tragic Aleksandr Fadeev. Și literatură se înmulțesc deodată, se tocesc unele în celelalte, lăsând să apară un chip devenit atât de scump oamenilor muncii de pretutindeni: fața dăltăuită parcă în marmură, părul încrunțit înainte de vreme, fruntea largă, privirea calmă, pătrunzătoare, cu scintile ce se aprind și se sting repede, reflectând reacțiile față de tema și intervențiile în discuție. Fadeev tace; ascultă. Intervine rar. Dar când vorbește, o frază aduce întotdeauna un gând proaspăt, o idee nouă și te face să reflectezi alături de el. Un om înalt, cu mina puternică, prietenoasă, cu fața deschisă, așa cum îi este și inima largă în care ai impresia că încapă omenirea întreagă — semn al iubirii nemărginite pentru om, pentru viață.

Nu-ți vine să crezi, nu vrei să crezi. Dar știrea lăcănită a neîndurătoare. După primele clipe de buimăceală, te fulgeră acea durere cumplită care n-are leac, asemănătoare durere pe care o simți când pierzi pe cine îți membrat de scump. Nu e cuvânt să-ți dea mângâiere și nu ai cum să alungi intristarea. Și dacă zgrițita lăcănită bărbătească se rostogolește încet pe obrazul îndurerat, nu te feră, tovarășe scriitor: e aceeași lucrare vărsată de Levinson la căpătâiul comisariatului Bazilov. Căci nouă, multora, prin cărțile sale, prin oricât să-ți prindă în inimă, A. A. Fadeev n-a fost prietenul înțelept și exigent, ajutorul de nădejde și sprâjinul în clipe de cumpană, din prima clipă în care l-am cunoscut.

Am avut parte de acea mare șansă de a fi cunoscut mișcarea muncitorească o dată cu primele cărți ale literaturii sovietice pătrunse în țara noastră. Cu Ceapaev și Kojuh refăcăm mintal drumurile războiului civil, cu Levinson și Bunickul ne băteam împotriva abilor, cu Gleb Gumilov construiam cot noua putere în lume. Era prin 1920. Cărțile sovietice veneau să intră geacă tot ce n-avea dat Pavel Vlasov și Andrei Nahodka, și acestor eroi adevărați să li se adauge cifra an mai tirziu chipul nepieritor al lui Pavel Korceagin, întregit de imaginea bolșevicilor Surkov și Alioșca cel mic, creați de Fadeev. Cite generații de oameni devotați cauzei clasei muncitorești nu și-au făcut educația sorbind cu nesăț cărțile noi literaturii sovietice? Și cui nu i-a rămas pentru totdeauna în minte și în inimă „Intrîngerea”, „Ultimul din Udegha”, și mai apoi, „Tînăra Gardă”?

Revezi puținele cărți scrise de Fadeev în cei treizeci de ani de activitate literară și îți dai seama câtă forță artistică și în fiecare din ele, cât adevăr de viață, de luptă și gândire și în ele, câtă pasiune și dragoste pentru om cuprind ele, câtă convingere nestrămutată în dreptatea cauzei clasei muncitorești și în lupta partidului ei de avangardă se mîță la temelii fiecare dintre ele. Tocmai de aceea, poate, apariția fiecăreia a constituit un adevărat eveniment literar, corespunzător momentelor nodale în dezvoltarea și a puterii sovietice și a noii mișcări literare. Poate tocmai de aceea, aceste cărți și-au căștigat repede pe cititor, li deveneau deosebit de scumpe.

Ce m-a izbîdit din capul locului a fost sinceritatea deasvîrșită, felul în care Fadeev știe să găsească cel mai simplu cuvînt pentru a rosti cel mai mare adevăr, adevărul epocii noastre — răsturnarea vechii ordini, construirea lumii noi. Poate tocmai datorită faptului că Fadeev a știut să spună acel cuvînt, artistic, despre omul furtiv al lumii noi, despre comunistul-om, furtiv al unei vechi lumi n-a mai fost, transformator îndrăzneț al destinului societății și prin înșelăciunea transformatorului propriu sale fizionomii morale.

Ca și pe alte milioane de cititori, m-a cucerit pasiunea autorului, cuvîntul său cald și înrăpat, adevărul faptelor transformate în temelia cărților sale, lirismul său vibrant în cea mai autentică din proza care s-a scris în ultimele decenii, emoția acțiunilor, aci revărsîndu-se năvalnic, mereu punînd stăpînire pe cititor, mereu zguduindu-l pînă în adîncul sufletului prin destinele eroilor — oameni simpli, descriși cu dragoste și înțelegere de unul care a ieșit chiar din mijlocul lor.

Da, acesta a fost drumul lui Fadeev. El n-a venit din literatură și prin literatură către popor, către clasa muncitoare; ci, așa cum au venit Solohov și Furmanov, din mijlocul maselor, către literatură, din vîlvătele revoluției și războiului civil, din lupta contra abilor și intervenției imperialiste, din munca încordată de partid pe frontul reconstrucției — de acolo unde și-a făcut școala vieții a pornit Fadeev să spună marelui și noul său cuvînt în literatură.

Acum șapte ani, la un miting ținut la Paris, A. A. Fadeev evoca vremurile când a pornit în viață, cînd a înțeles rosturile ei. Erau tocmai anii revoluției, cînd se apleca asupra ei.

„Nu n-avea fost greu să alegem. Am studiat pe bănușii de aramă ai părinților noștri. Părinții mei au fost țelceri într-un sat îndepărtat și și-au lucrat singuri pămîntul. La fel erau și puștii mei colegi de școală. Viața muncitorească și țărănească n-era aproape. Așa, plini de speranțe tineresti, cu volumele lui Gorki și Nekrasov prin ghiozdane, noi am intrat în revoluție”.

De atunci, spune Fadeev, „am înțeles însemnătatea partidului pentru destinul poporului și sint mîndru că am fost primit în mijlocul lui”.

La primirea sa în partid avea numai 17 ani. Nu-l trecea prin minte că va deveni cunoscut și iubitul scriitor de mai tirziu. Devenise însă Buliga, activistul ilegalist care îndeplinea sarcinile temerare în lupta ilegală cu ocupanții japonezi, partizanul din taiga care lupta împotriva lui Kolceak, combatantul Armatei Roșii în înțeleștii cumplite împotriva hatmanului Semionov. Devenise propagandistul bolșevic, ziaristul, agitatorul Fadeev, care puștin timp după aceasta avea să fie delegat la Congresul al X-lea, avea să-l asculte pe Lenin, să lupte împotriva contrarevoluționarilor la Kronstadt, să cadă rănit, să studieze la facultate în jumătate de anca organizatorică de partid, să fie apoi secretar de raion în regiunea Krasnodarului.

În ultima vreme, pictorul Vladimir Alekseevici Puhov se afla într-o stare de adîncă tulburare sufletească, deși tabloul său „Focul de tabără” s-a bucurat de aprecieri măgulitoare în ziarul local. Puhov fie că se închidea în casă și lucra toată ziua, fie că dispărea săptămîni întregi. Cînd cunoscuții o înțelegeau pe Nadejda Egorovna ce mai face fiul ei, ea răspundea ofînd: „Nu știu, zău, ce să vă răspund. De la Volodea nu poți afla nimic”.

Totul începuse toamna; Volodea își amintea adesea acea zi senină de septembrie. „În ajun m-am chemat la ex-pozitie, venise un ziarist din Moscova, care mi-a admirat tabloul și mi-a făgăduit să-mi „toarne un articol”. Ce știu eu atunci că voi începe să alerg după o blestemată de creangă? Iar dimineața m-am trezit și deodată m-a cuprins o dorință nebună de a picta ceva cumsecade. Nu pentru ceva anume, ci doar așa”. În fece dimineața, el se lăsa prin noroii gros și cleios, spre Insula Vrăbilor. Acolo, așezîndu-se pe un ciolăv, picta o creangă bălîină, rotundă, care atîrna deasupra râului, apoi se infuria: „Ce nevoie am de o pacul așa păcătos? Nu cumva fac asta pentru că am văzut ceva asemănător la Saburov? Îl maimuțăresc. Dar și mai rău e că nu iese nimic... Asta-i cer? L-am estompat după toate regulile: spre pămînt mal albastru, sus mai puțin dens. Nici aer, nici lumină de toamnă. Glazură, nu azur — încercă să-l facă un calambur și scîipă enervat țigara amară, pe care o roșese cu dinții. — De cincisprezece ani n-am mai pictat după natură. Cînd mi se comanda vreun portret, înțeam ședimile pentru a epata vreun Juravilov, dar de fapt copiam după o fotografie. Pe mine că nu e greu să te dezveți să lucrezi”.

Încercă să se încredințeze că e lipsit de talent. „Poate ar fi ieșit din mine un inginer onorabil, cum e Savcenko. Nu, nu mă împac cu matematica. Dar eu fi putut deveni economist sau jurist. De ce trebuie să simt culoarea? Nu-i ceva obligatoriu. Căutam o pinză, și am găsit un tablou vechi, o natură moartă pe care o pictasem acum cinci ani, la Saburov. Firește, ulciorul nu-i bun de nimic și peretele și pictat orbiți. Dar florile n-au ieșit rău. Saburov, de altfel, le-a admirat. E ciudat că-s pictate de mine. Florile sînt vii, pitorești, triste. Poate că m-us chiar lipsit de talent. Acum de ce nu reușesc nimic?”

Înt-o dimineață de noiembrie, cînd zăpada acoperise strada tristă, desfundată (sovietul orașenesc se hotărîse în sfîrșit să-o astăleze), Volodea luă studiul care nu-i reușise și lucră la el pînă în amurg, apoi întoarse pinza la perete și privea că trece în fața ei strada. În ea se lăsa un fel de simț de simț, nu-i împiezi mintea nici gînd. Se căzî să-i adauge gîndurile. E duminică, pot merge la Sokolovskii. N-am mai fost la el de astă primăvară.

Se întoarse tirziu, privi cu searbă sevăletul și paleta, așa cum privea la Moscova, după un chef, siclele goale resturile de mîncare și murciurile de țigări. Se călca numai delect. Iar dimineața pinza îl scoose din sărite. „M-am strădui, nădăc de zis. Copacul Pariez că redactorului au să-i dea lacrimile: e tuns, verde, e cel mai optimist copac. Nori pușși, gingași. Am făcut chiar și o băneșă, deși nu știu de ce. Ba da, e pentru oină: inovatorii în producție Savcenko admiră natura. Doar n-are să sădă pe un ciol putred. Da, îl pot picta pe Savcenko în seald pe bancă și am să-i trimit pinza la expoziție. Dar unde-i creanga aceea cenușă? Unde-i toamna?” La drept vorbind, n-am de ce să mă mir; m-am deprins cu lucrul de mîntuială și subit m-a cuprins dorul de artă adevărată. Astă primăvară, cînd am dus-o pe Tanecica în parc, i-am spus că mi-e sufletul gol. Ce-o fi cu Tanecica? Zice lumea că s-a măritat sau că ea de gînd. S-o fi îndrăgostit de ea unul ca Savcenko... Ei și, doar nu-Otelia, și nici Hamlet, după cîte știu, nu prea sînt la noi”. Se minie pe el. „Nu-i vorba de Tanecica. Am pierdut totul, și dragostea, și munca și viața. Ce-am vădit? Da, numai premii. Dar artă, știu să se răzbuie. Nu-i vina mea; asta-i epoca. N-are importanță de pictezi, principalul e să găsești tema — nici cu un an mai devreme, nici cu un an mai tirziu. Dacă e campanie împotriva alcoolismului, iată: un tată beat nu nimereste cheia în broască, iar fetița, pionieră, îl privește cu reproș. Criticii vor ca totul să fie lustruit. E de ajuns să te angajezi în pictura propriu-zisă, ca îndată să înceapă strigătele... „reînvierea formalismului”, „cultul culorii”, „obiectivism”. Arată-le copacul acela de lîngă riu și au să strige într-un glas: „Sădîm alți de lei. Cine are nevoie de deșeurile ăstea de creangă? Toamna e frumoasă dacă pictezi meri, livezi aurii, o sărbătoare în bucură”. Știu totul pe de rost. M-am cohocet că i-au luat lui Saburov două pinze pentru expoziție, dar nimeni n-a scris despre ele o vorbă; am admirat „Focul de tabără” al meu. Nu l-am văzut pe Saburov demult, dar sint convins că el nu s-a schimbat cu nimic: se menține cu entuziasm și cu leața schiopăi sale. Trebuie să îi nebul, că sa lucreze la el. N-am mediu, asta e la Moscova eram între pictori. M-au lăudat în ziare, mi-au zîmbit. Iar alții, prelucrări fără zîmbet și apoi: „Mie, vezi, de fapt mi place, dar opinia publică a condamnat”. Ce să mai vorbesc, vreme grea!”. Dar îndată pornea să se contrazică. „Cum, e grea? Desigur. Dar parcă au fost vreo două vremuri ușoare? Sint numai persoane cu purtare ușuratică, așa ca mine. Parcă-i simplu să descoperi o stea ori o insulă? Lui Galileu nu i-a ridicat nici o statuie în timpul vieții... Toate sint grele totdeauna. În asta cred că este esența artei. Literatura e mai ușor o-ș-priceps: înveți la școală să citești. Dar Bugaev mi-a povestit cum rîdea de Maikovski: publicul nu-l înțelegea, poezii îl indignau, erau indignați. Și, acum, există la Moscova

pieta Maikovski... Nu-i vorba de epo-

Dezghetul

Fragment din partea a doua a nuvelei lui I.L.A. EHRENBURG

Cînd acum doi ani, în luna mai, revista „Znamea” a publicat partea întâia a nuvelei lui I.L.A. Ehrenburg, presa literară din U.R.S.S. s-a ocupat cu interes de această nouă operă a cunoscutului scriitor sovietic. Nuvela a suscitat ample și vii discuții. Cel mai mulți critici ai nuvelei, au considerat-o neizbutită. Discuția a fost reluată și în unele materiale ale celui de-al doilea Congres Unional al Scriitorilor Sovietici. Ael, corăpörtorul K. Simonov, subliniind drept calitate atitudinea emolivă a autorului față de personajele pozitive ale nuvelei, a exprimat între altele opinia că „nuvela trezește sentimente extrem de contradictorii, iar la strîșnit țasă un sentiment de nemulțumire”, că „autorul se situează... pe o poziție stranie, pîrînd că vrea să ne arate cum în jurul oamenilor cîștă populacul nuvela nu există o artă adevărată, și aici această artă adevărată nu există, pentru că autorul a socotit că e mai bine să-și închidă ochii aproape închiși și astfel să nu vadă decît oameni de teapa lui Puhov, Saburov, Tanecica”.

Aceste discuții s-au purtat în 1954. Acum, după aproape doi ani, în revista „Znamea” nr. 4 a apărut partea a doua a nuvelei „Dezghetul”. În care, destinele eroilor din prima parte sînt continuate, dezvoltate. Fragmentul publicat acînfălășează ne cei doi pictori, Puhov și Saburov, în împrejurări cu totul noi.

„Unii se bagă pe ușile larg deschise: masa e pusă, cu vodcă, aperitive. Scuzată, Vladimir Alekseevici, mi se pare că ai uitat de creșterea nivelului cultural. Șampanie, buchețe de flori artificiale, saluturi în mape de dermătină. Cealalt? Saburov nu-l singurul. Am văzut la Moscova cum lă-lușetea imbinată cu încrederea în lumina”. Era în omul acela o multă modestie, imbinată cu încrederea în adevărata pictură alungea todeauna pînă la oameni și că nu trebuie să caute să fie prețuit, ci doar să lucreze. — Glășă simtea altfel emoția vizitatorilor. Niciodată n-o tulburau nici strîmtoarea în care trăia, nici alte greutăți ale vieții, dar nu putea să se împace cu gîndul că nimeni nu apreciază și nu cunoaște lucrările sale. Înainte, viza să se petreacă o minune: o telegramă, care să-l cheame pe Saburov la Moscova, sau un articol mare în ziar: „Nașterea unui artist”. Pentru Glășă zilele de duminică însemnau triumful dreptății. Cîni alți așteptase ca privirea plină de amiraj și înțelegere a ceea ce adîncă pune stăpînire pe oameni atunci cînd vin în contact cu arta autentică!

Saburov se împietri cu Andreev. De la prima discuție și-au dat seama că în 1942 luptaser împreună lîngă Mojaisk; Andreev era artilerist, iar Saburov locotenent de infanterie. Cum se întîmplă adesea, amintirile din anii de război i-au apropiat repede. La sfîrșit, Saburov zise: „Ai o meserie frumoasă, ești tot timpul cu oamenii. Pe cînd eu stau singur și pitez...”

Andreev locuia nu departe de Saburov, pe aceeași stradă ce cobora spre riu, lunecosă în timp de ploaie sau polei, cu grădinițe în fața caselor, cu salejimi. Cînd venea el, Glășă vorbea ceatinic pe sobor și discusia se preturtea pînă tirziu după miezul nopții. Andreev îl spunea, rîzînd: „Știi ce mă atrage la dumneata? Ești un om încăpănat, îți iubieși meseria, nu dai îndrăcit. Și eu, cînd am vreo idee, dacă simt că am descoperit într-adevăr ceva, nu mă las... Andreev era un om voinic, cu capul tuns chilug, cu ochi vioi, iscoditori. Crescuse într-un cămin de copil, absolvent școala medie, îi plăcuse electro-technica, voia să învețe, dar a izbucnit războiul. A fost rănit de două ori, a luat parte la luptele de Praaga, a văzut Cehoslovacia și Ungaria, își amintea vechile castele de pe culmi, vile, casele țărănești, arătoase. Cînd fu demobilizat, se hotărî să se înscrie la institut, dar se îndrăgosti pe neașteptate de o însoțitoare de vagoane; se născu o fetiță și ei se duse să lucreze la uzină. Socotea că se va întoarce la învățătură, dar munca îl atrăgea; în caseurile libere citea sau stătea în atelier, lîngă mașina, străduindu-se să inventeze cîte ceva. La uzină începu să fie prețuit după ce, în timpul său liber, a construit un dispozitiv pneumatic pentru strung, care sporea productivitatea. Purta în suflet o durere; îi murise cea de a doua fetiță. Golovanov îl pretuia mult, zîcînd: „Pe toate vrea să le pătrîndă singur; talentat mai e! Oamenii ca el au potcovit purtele...” Saburov, lă-spuse odată Glășei: „Andreev simte pictura, niciodată nu-i place ceva prost. Uite, Gorkiok luată absolut totul, deși nu-i place nimic, dar aude ce zice Savcenko și repetă și el... Cu Andreev e altceva. Mi-a spus ieri că-i place peisajul cu căsuța terafidrie, cu nisip pe primul plan, îți aduci aminte? Într-adevăr, mi se pare că asta e lucrul cel mai bun din ultimul an...”

Andreev îl întrebă într-un rînd pe Saburov: — De ce nu îți se expun lucrările? Se vede că nu-i ordine la unitatea voastră — de aici, organizarea e proastă... — Așa-i meseria noastră; o greu s-o organizezi; nu-i ca la uzină... Dumneata ai vorbit de niște piese cu un orificiu de o zecime de milimetru. Dacă e mai mică cu o sutime de milimetru, a rebut. Am zis atunci: „ce minune!” Vezi însă că asemenea nișe se văd cu lupa. Dar cum să se vedea că Rafael e mai mare decît X? Asta o poți simți, fără îndoială, dar dovezi nu există... Zici că „organizarea e proastă”. Poate... Dar pictorul îl este greu să-și lase sevăletul și să se așeze la masa de director. Și ce fel de judecător poate fi? Cu cît e mai talentat, mai original, cu atîta se înșală mai lesne în apreciere altora. Și iată că rezultă o diviziune firească: unii fac artă, iar ceilalți o clasifică, împart laurii, le pun la colț... — Totuși, nu pricep... Ești un om îndrăzneț și năzuiește dumitale sărute noastre, suzintele: vrei să lucrezi pentru popor. Iar tablourile dumitale zac aici ca într-un bec Savcenko mi-a vorbit de dumneata și am venit... Dar nu-i poți duce pe toți aici... De ce nu lupți?

Cum nu lupți? Continui să muncesc: asta este lupta. Mă străduiesc să lucrez mai bine...

Volodea gesea, închipuindu-și că în destinul lui Saburov nu survenise nici o schimbare. E drept că Saburov și soția lui locuiau în aceeași cămăruță strîmtă, iar baza bugetului lor rămăsese tot salariul Glășei. Dar în viața lui Saburov se schimbaseră multe. Schimbarea începu cînd Savcenko văzu la expoziție un peisaj și un portret de femeie, care i s-au părut neobișnuite. Își aminti că-l înțînise pe Saburov la Puhov, și se hotărî să-l găsească pe acest pictor neștiut de nimeni. Sătui îndelung în fața pinzelor din odăța cea mică, fără să spună ceva, doar zîmbînd sfios, apoi roșu-i același cuvînt pe care îl roștea adesea Glășă: „Uimitor!...” Apoi Savcenko îl aduse pe Andreev; îi cerură îngăduința să aducă și pe alții; și acum, duminică, camera Saburovilor era plină de vizitatori entuziasmați.

Saburov se bucura de oaspeți, lega bucuros discuții lungi cu ei, dar era rezervat față de laudele lor, unceri răspunzînd: „Mie însă nu-mi place, am început-o bine, apoi am stricat-o sau... Vedeti, n-am reușit să redau lumina”. Era în omul acela o multă modestie, imbinată cu încrederea în adevărata pictură alungea todeauna pînă la oameni și că nu trebuie să caute să fie prețuit, ci doar să lucreze.

Glășă simtea altfel emoția vizitatorilor. Niciodată n-o tulburau nici strîmtoarea în care trăia, nici alte greutăți ale vieții, dar nu putea să se împace cu gîndul că nimeni nu apreciază și nu cunoaște lucrările sale. Înainte, viza să se petreacă o minune: o telegramă, care să-l cheame pe Saburov la Moscova, sau un articol mare în ziar: „Nașterea unui artist”. Pentru Glășă zilele de duminică însemnau triumful dreptății. Cîni alți așteptase ca privirea plină de amiraj și înțelegere a ceea ce adîncă pune stăpînire pe oameni atunci cînd vin în contact cu arta autentică!

Saburov se împietri cu Andreev. De la prima discuție și-au dat seama că în 1942 luptaser împreună lîngă Mojaisk; Andreev era artilerist, iar Saburov locotenent de infanterie. Cum se întîmplă adesea, amintirile din anii de război i-au apropiat repede. La sfîrșit, Saburov zise: „Ai o meserie frumoasă, ești tot timpul cu oamenii. Pe cînd eu stau singur și pitez...”

Andreev locuia nu departe de Saburov, pe aceeași stradă ce cobora spre riu, lunecosă în timp de ploaie sau polei, cu grădinițe în fața caselor, cu salejimi. Cînd venea el, Glășă vorbea ceatinic pe sobor și discusia se preturtea pînă tirziu după miezul nopții. Andreev îl spunea, rîzînd: „Știi ce mă atrage la dumneata? Ești un om încăpănat, îți iubieși meseria, nu dai îndrăcit. Și eu, cînd am vreo idee, dacă simt că am descoperit într-adevăr ceva, nu mă las... Andreev era un om voinic, cu capul tuns chilug, cu ochi vioi, iscoditori. Crescuse într-un cămin de copil, absolvent școala medie, îi plăcuse electro-technica, voia să învețe, dar a izbucnit războiul. A fost rănit de două ori, a luat parte la luptele de Praaga, a văzut Cehoslovacia și Ungaria, își amintea vechile castele de pe culmi, vile, casele țărănești, arătoase. Cînd fu demobilizat, se hotărî să se înscrie la institut, dar se îndrăgosti pe neașteptate de o însoțitoare de vagoane; se născu o fetiță și ei se duse să lucreze la uzină. Socotea că se va întoarce la învățătură, dar munca îl atrăgea; în caseurile libere citea sau stătea în atelier, lîngă mașina, străduindu-se să inventeze cîte ceva. La uzină începu să fie prețuit după ce, în timpul său liber, a construit un dispozitiv pneumatic pentru strung, care sporea productivitatea. Purta în suflet o durere; îi murise cea de a doua fetiță. Golovanov îl pretuia mult, zîcînd: „Pe toate vrea să le pătrîndă singur; talentat mai e! Oamenii ca el au potcovit purtele...” Saburov, lă-spuse odată Glășei: „Andreev simte pictura, niciodată nu-i place ceva prost. Uite, Gorkiok luată absolut totul, deși nu-i place nimic, dar aude ce zice Savcenko și repetă și el... Cu Andreev e altceva. Mi-a spus ieri că-i place peisajul cu căsuța terafidrie, cu nisip pe primul plan, îți aduci aminte? Într-adevăr, mi se pare că asta e lucrul cel mai bun din ultimul an...”

Andreev îl întrebă într-un rînd pe Saburov: — De ce nu îți se expun lucrările? Se vede că nu-i ordine la unitatea voastră — de aici, organizarea e proastă... — Așa-i meseria noastră; o greu s-o organizezi; nu-i ca la uzină... Dumneata ai vorbit de niște piese cu un orificiu de o zecime de milimetru. Dacă e mai mică cu o sutime de milimetru, a rebut. Am zis atunci: „ce minune!” Vezi însă că asemenea nișe se văd cu lupa. Dar cum să se vedea că Rafael e mai mare decît X? Asta o poți simți, fără îndoială, dar dovezi nu există... Zici că „organizarea e proastă”. Poate... Dar pictorul îl este greu să-și lase sevăletul și să se așeze la masa de director. Și ce fel de judecător poate fi? Cu cît e mai talentat, mai original, cu atîta se înșală mai lesne în apreciere altora. Și iată că rezultă o diviziune firească: unii fac artă, iar ceilalți o clasifică, împart laurii, le pun la colț... — Totuși, nu pricep... Ești un om îndrăzneț și năzuiește dumitale sărute noastre, suzintele: vrei să lucrezi pentru popor. Iar tablourile dumitale zac aici ca într-un bec Savcenko mi-a vorbit de dumneata și am venit... Dar nu-i poți duce pe toți aici... De ce nu lupți?

Cum nu lupți? Continui să muncesc: asta este lupta. Mă străduiesc să lucrez mai bine...

Volodea gesea, închipuindu-și că în destinul lui Saburov nu survenise nici o schimbare. E drept că Saburov și soția lui locuiau în aceeași cămăruță strîmtă, iar baza bugetului lor rămăsese tot salariul Glășei. Dar în viața lui Saburov se schimbaseră multe. Schimbarea începu cînd Savcenko văzu la expoziție un peisaj și un portret de femeie, care i s-au părut neobișnuite. Își aminti că-l înțînise pe Saburov la Puhov, și se hotărî să-l găsească pe acest pictor neștiut de nimeni. Sătui îndelung în fața pinzelor din odăța cea mică, fără să spună ceva, doar zîmbînd sfios, apoi roșu-i același cuvînt pe care îl roștea adesea Glășă: „Uimitor!...” Apoi Savcenko îl aduse pe Andreev; îi cerură îngăduința să aducă și pe alții; și acum, duminică, camera Saburovilor era plină de vizitatori entuziasmați.

Saburov se bucura de oaspeți, lega bucuros discuții lungi cu ei, dar era rezervat față de laudele lor, unceri răspunzînd: „Mie însă nu-mi place, am început-o bine, apoi am stricat-o sau... Vedeti, n-am reușit să redau lumina”. Era în omul acela o multă modestie, imbinată cu încrederea în adevărata pictură alungea todeauna pînă la oameni și că nu trebuie să caute să fie prețuit, ci doar să lucreze.

Glășă simtea altfel emoția vizitatorilor. Niciodată n-o tulburau nici strîmtoarea în care trăia, nici alte greutăți ale vieții, dar nu putea să se împace cu gîndul că nimeni nu apreciază și nu cunoaște lucrările sale. Înainte, viza să se petreacă o minune: o telegramă, care să-l cheame pe Saburov la Moscova, sau un articol mare în ziar: „Nașterea unui artist”. Pentru Glășă zilele de duminică însemnau triumful dreptății. Cîni alți așteptase ca privirea plină de amiraj și înțelegere a ceea ce adîncă pune stăpînire pe oameni atunci cînd vin în contact cu arta autentică!

După o duminică în care Saburov primi o multime de oaspeți, Glășă spusese: — Dacă ai ști... cît mă bucur!.. Te-ai descoperit!..

El o îmbrățișă și îi răspunde gînditor: — Mi se pare că eu l-am descoperit pe ei. Înțelegi? Greata s-a spart... Și e bine că nu sint nici pictori, nici critici, ci ingineri, muncitori. Știi, Glășă, vreau să-l ptez pe Andreev, mă gîndesc tot timpul la asta. E foarte greu... — Are o față uimitoare. Ți se pare că totul e scos în relief, rotund și precă marea — gura, nasul, sprîncelele. Dar toate au legătură... — Poate că toamă de aceea e greu să semănăte e asigurată. Dar nu-i vorba de asta. Văzi unedii un portret de un pictor vestit și rămiți gîndit: a observat mustățile, foare deobăzîțiile sînt la locul lor, există chiar și asemănare. Dar nu vezi nici pictura, nici omul — ci o natură moartă prost făcută... Cred că trăsăturile feței trebuie legate de om, trebuie să iei în considerație îmbrăcămîntea, fondul, lumina... Se spune uneori că înfățișarea cutăria e amăgitoare. Asta vine de acolo că omul nu e cum pare a fi. Legătură lăuntrică există, dar nu e todeauna lesne s-o găsești. E periculos ceea ce se cheamă „expresie”, căci e lăgară, trecătoare. Dispare forma... E bună pentru fotograf, pentru artist. De altfel, deschiți un „Gronok” și tu totdeauna poți ghici dacă vezi o reproducere ori o fotografie în culori. Un Rembrandt nu-l confundă însă cu o fotografie... Pe tine, Glășă, te știu, te simt, de aceea îmi reușesc uneori portretele tale. Iar la portretul lui Andreev trebuie să mă mai gîndesc. Ți-am spus doar că l-am descoperit. Acum însă trebuie să fac același lucru și pe tînă... — Andreev primi cu plăcere să-i pozeze. La început, ședea nemiscat, temîndu-se să miște capul. — Doar nu-s fotograf — zise Saburov rîzînd. — Așa, ai să obosești repede, iar eu lucrez încet. Povestea-te-mi ceva. Glășă todeauna pâlăvrăgește cînd îmi pozează... — Andreev începu să povestească și se lăsă antrenat de cele ce povestea: În ajun Sokolovskii îl explicase proiectul său. Andreev îi explică îndelung lui Saburov ce se cheamă impuls electric.

— Iată portretul cui ar trebui să-l ptez. Gorkiok spune că Sokolovskii seamănă cu un bătrîn căpitan, care cunoscute toate mările ca balta din mahalaua lui. E-așa și nu-i așa... L-ai văzut? Fața bronzată, părul cărunt și ochii de un albastru curat. Lucrul cel mai remarcabil în el este că nu e un apucat. Cînd îl preocupă ceva, nu mai vorbește de altceva... Mi se pare că n-am pozat bine. Dumneata mi-ai spus că pot vorbi, iar eu mă tot succesc și te împiedică să lucrezi... — Deloc... Pentru portret mă înterează tot ce-i în legătură cu dumneata... — Andreev rîse: — Deel n-ai ascultat... Și eu care mă temeam că te-am tulburat! — Peste trei zile, Andreev veni energic...

— Știi ce i-a trecut prin cap lui Dobjinski? I-a comandat lui Puhov portretul meu. Nu vreau să mă ptez de el. Se zice că a făcut portretul lui Juravilov. Aia-i model bun pentru el... Erov a scris că la expoziție un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi văzut cum a început un tablou al lui a fost socotit aproape perfect, dar după părerea mea, strică pinza degeaba... Saburov — Nu-ți este de acord? — răspunde înșfîșit Saburov. — Puhov e colegul meu de școală, oină-oră ne înțînem des. Crede-mă că are un talent autentic. Omul ăsta a făcut însă totul ca să-și nălece în picior. Cred că și el e perfect... Știi, dacă ai fi vă

Laboratorul uzinei

Cum se poate realiza o cât mai mare creștere a productivității muncii? Ce trebuie făcut pentru a produce articole industriale de cea mai bună calitate, repede și ieftin? Aceste probleme au frământat necontenit pe fruntașii noștri în producție. Desigur, rind din ce în ce mai larg întrecerea pentru înfrățirea celui de al șaselea cincinal, miș și de oameni sovietici se gîndesc în același timp cum să grăbească ritmul progresului tehnic și să îmbunătățească tehnologia producției. Ei realizează în această direcție succese remarcabile.

Se știe că construcția de mașini și mai cu seamă construcția de mașini-unelte are un rol de fruntă în reușirea tehnică a industriei. Însă pentru a fabrica cel mai bun produs și mașini-unelte vor trebui elaborate și introduse cel mai repede în producția uzinelor respective procedee tehnologice înaintate. Aici, însă, încep greutățile. Noua tehnologie și tehnica nu intră în secție ca un oaspeț pe usa larg deschisă.

Am avut prilejul să vizitez multe întreprinderi constructoare de mașini-unelte din țară. Desori, după ce demonstrăm procedeele de tăiere rapidă, mi se spune:

— E o muncă frumoasă! Însă pentru a ne-o însuși, trebuie să fabricăm cuțile speciale, să le adaptăm la structurile noastre și să le punem la dispoziția tuturor strungarilor. Dar cine se va ocupa cu toate acestea? Maistrul și tehnologul secției sînt prinși cu problemele curente ale îndeplinirii sarcinilor de plan.

Cam așa ceva s-a întîmplat și la uzina noastră. Însă noi nu ne-am împăcat cu situația dată. În această privință, a avut un rol important laboratorul tehnologic al uzinei, înființat acum trei ani, din inițiativa unor muncitori și cu sprijinul directorului uzinei, al inginerului șef și al tehnologului șef. Din micul colectiv al laboratorului fac parte specialiști din diferite ramuri — tehnologi, proiectanți, desenatori și muncitori — care toți luptă pentru satisfacerea noilor cerințe tehnologice ale producției, pentru crearea și introducerea sistematică a uneltoilor și dispozitivelor celor mai perfecționate.

Planul de muncă al colectivului de la laborator se întocmește pe baza propunerilor inovatorilor din uzină și ale conducătorilor de secții și secțiilor. Viza de fiecare zi sugerează adesea teme noi și necesită cercetări și experimente speciale. Desori, laboratorul își adresează cereri de felul următor: „Faceți laborator experimental, prelucrarea și frezarea noului material sintetic — kordovoloknit, pentru a-l determina caracteristicile de prelucrare”. Noi ne străduim să dăm răspunsuri cât mai complete la astfel de chestiuni. Apoi, colectivul laboratorului nu se mulțumește doar să pregătească modelul experimental al noului unelte sau dispozitive, ci și încearcă în condițiile de producție.

Activitatea laboratorului nostru se bazează în primul rînd pe inițiativele și cercetările creatoare ale inovatorilor din uzină, apoi pe experiența inovatorilor din alte întreprinderi din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară, pe noile realizări ale savanților sovietici și străini. Căutăm să prelucram în mod creator, potrivit cu condițiile din uzina noastră, elementele luate din aceste izvoare, să le controlăm cu atenție și abia după aceea să le introducem în producție.

Laboratorul nostru e vizitat deseori de V. Sturukov, cel mai bun rabotor din Leningrad. El este inițiatorul proiectului de rabotoră fină, care înlocuiește rășina. Direcțiile șef ale rabotarei propuse de el au fost perfecționate în laboratorul nostru. Colaboratorii laboratorului l-au ajutat să-și împărtășească experiența și altor rabotori din întreprinderile Leningradului.

După o idee a inginerului E. I. Zarezki, în laborator a fost creat un dispozitiv excelent, „dornul de aiezare”, care reduce durata operației și mecanizează potrivirea cutitului, la dimensiunea necesară.

Dispozitivul îngăduie să se realizeze piese cu o finisare de gradul 8 și cu o precizie de gradul 1.

Din inițiativa lui V. Grigoriev, cel mai bun trasator din Leningrad, laboratorul a construit un șablon cu ecran. Acest dispozitiv permite să se facă trăsare a pieselor de dimensiuni mari, fără a se mai privi desenul trasat. Din experiența uzinelor din Moscova, Kiev, Gorki și alte orașe ale țării, am învățat că, pentru a realiza cu precizie și construcții de dispozitive care ridică productivitatea muncii și perfecționează tehnologia fabricării mașinilor-unelte. Acest lucru a devenit posibil datorită legăturilor largi și schimbului permanent de scrisori dintre colaboratorii laboratorului și inovatorilor din diferite întreprinderi.

Cînd ziarul a început să scrie despre realizările strungarului V. Kolesov, am plecat la Kuibisev, pentru a mă familiariza cu metodele lui de muncă. Încercîndu-mă la Leningrad, am fabricat cuțile de lipit acelor ale lui Kolesov și le-am distribuit strungarilor din uzina noastră.

Din scrisorile primite de la strungarul-inovator V. Seminski din Kiev, am aflat că el a confecționat un dispozitiv deosebit de prețios pentru prelucrarea valțului în trepte, și anume „șablonul mecanic de copiat”. Am hotărât să folosim și noi această inovație. V. Seminski, ne-a trimis la cerere desenele. Cîrînd însă am aflat că la uzina „Ordjnikidze” din Moscova a fost creat un șablon și mai perfecționat, nu mecanic, ci hidraulic. Acum, laboratorul se ocupă să-l introducă în uzină.

O inovație interesantă, creată de cîrînd în laborator, este menghina pneumatică de lăcătușerie, care e mai avantajoasă decît menghina obișnuită, mai ales atunci cînd piesa ce urmează a fi prelucrată e prinsă pentru o scurtă durată. Manișela menghinei pneumatice nu se învîrtă cu mișcașii și astfel îl scutim pe muncitor de efort fizic; apoi aerul comprimat acționează mai repede decît mișcașii lăcătușului.

Urmîrînd cu atenție inițiativele necesare ale inovatorilor, laboratorul nostru tehnologic alege și își însușește tot ce e mai bun și mai eficient. Dispozitivele pe care le primim de la alte uzine sau de la institutele de cercetări științifice, noi le subținem adeseori unor modificări însemnate.

În ultimii ani, la uzina noastră, ca și la alte uzine de mașini-unelte, a fost redus simțitor timpul de prelucrare a pieselor la mașină. Astăzi

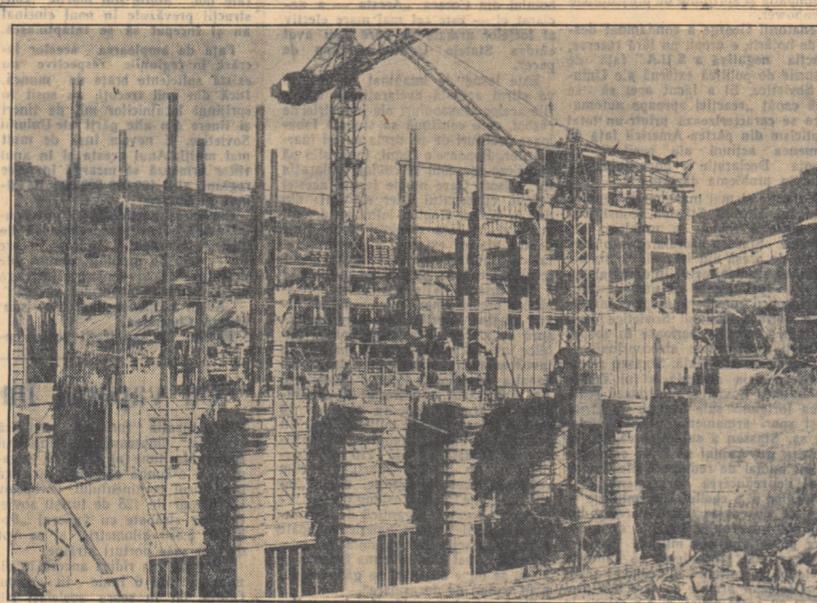
de G. BORTKEVICI
șeful laboratorului tehnologic
al uzinei de mașini-unelte
„Sverdlov” din Leningrad

tante rezerve de accelerare a operațiilor auxiliare.

Acum doi ani am vizitat uzina „Zeiss” din Republica Democrată Germană, unde am făcut demonstrații asupra metodelor sovietice de așchiere rapidă. Printre numeroasele perfecționări tehnice, care dovedesc nivelul înalt al producției din R. D. Germană, mi-au rămas în minte niște „pistoale pneumatice”, mic, instalate aproape pe fiecare mașină-inaltă. Aceste dispozitive înlocuiesc furuncile mari și economisesc aerul comprimat. O mică suviță de aer, care iese din pistol, curăță de șpanul metalic și de praful fin și șpanele de dimensiuni foarte mici. Intorcîndu-mă acasă, am confecționat în laborator pistoale pneumatice similare, care astăzi sînt folosite de mulți lăcătuși.

Un grup de ingineri din Cehoslovacia, care ne-au vizitat uzina, s-au interesat de șlefuirea rapidă. Examinînd mașinile de șlefuit instalate la uzina noastră, oaspeții celor ne-au a-

La 7 kilometri, mai sus de orașul Kutaisi din R.S.S. Gruzină s-au construite două hidrocentrale lângă localitatea Gumati pe râul Rioni. Ele se numesc: „Hidrocentrala Gumati-1” și „Hidrocentrala Gumati-2”. Aceste hidrocentrale au o importanță excepțională pentru dezvoltarea continuă a econo-

miei Gruziei. Hidrocentralele Gumati, împreună cu alte hidrocentrale din R.S.S. Gruzină, vor trimite curent unui mare sistem energetic.

În clișeu: Aspect de pe șantierul de construcție al „Hidrocentralei Gumati-2”.

Din viață și din cărți

Pe unde a trecut Nicolae Milescu spătarul

Cu aproape trei veacuri în urmă, un omis scriitor, geograf și diplomat, născut pe meleagurile noastre și plecat apoi în Rusia — spătarul Nicolae Milescu — pornea în călătoria de la Moscova la Pekin, pentru a încheia legăturile politice și economice între Rusia și China. Milescu și oamenii care îl însoțeau au întâmpinat uriașe greutăți în lungul lor drum prin Siberia și Mongolia, dar și-au dat seama că nu au decât o singură șansă de izbăvire.

Milescu a lăsat un jurnal al călătoriei sale prin Siberia, Mongolia și China, care își păstrează un loc deosebit în istoria marilor călătorii de explorare geografică. Ca și Gorki și Cehov mai târziu, Milescu admiră minunata natură siberiană și își oprește atenția asupra locurilor care se aseamănă cu priveliștile finitului natal, cu Moldova lui.

Urcașul cu vasul de la actualul oraș Eniseisk pe Enisei, Tunguska și Angara, călătorii ajung la pragul pe care îl face Angara la Padua. Trece-

rea acestul prag l-a pus în mare primejdie. Iată ce scria Milescu la 19 august 1676:

„Pînă la pragul Paduanului, mai sînt două orșe și jumătate. Încă înainte de a ajunge la pragul acesta, se zăresc pe ambele maluri niște munți mari, stîncoși. Am ajuns în aceeași zi la prag și, leghînd vasul cu odoagane groase, l-am tras în sus. Iar cînd a ajuns pe rezeșul apei, la creasta pragului vasul s-a oprit, canutul cel gros s-a rupt și ne-a împins pe toți de vale, înclt era cît pe-ac să ne lovim de stîncă”.

De la Milescu încoace, nu sînt mulți cei care au izbutit să treacă pragul Paduanului. Pe malul stîng al Angarei, se află o stîncă uriașă, în care sînt adîncite numele celor care au înfruntat primejdiile trecerii pragului în 1895 și 1911. Victoriele remarcabile au realizat cutterul „Orion” și vaporul „Scetinkin”, care au trecut Paduanul în 1950-1951.

În zilele noastre, despre pragul de la Padua al Angarei a aflat întreaga lume aici, lîngă vechiul sat rusesc Bratsk, se va construi în actualul cincinal cea mai mare centrală hidroelectrică din lume, care va avea peste 3 milioane de kW. În

Scrivorii și savanții ruși despre muncă

„Animalul socotea că unicul lui rost e de a trăi omul privește viața numai ca o posibilitate de a face ceva”.

„De sărbătoare nu se poate bucura Cel care nu trudește-n zi de lucru”.

„Munca constituie legătura cea mai puternică și mai de nădejde între omul care muncește și societatea în folosul căreia se face această muncă”.

„Libertatea muncii, fapt ce trebuie inevitabil recunoscut, este o condiție esențială a productivității și perfecțiunii ei”.

„O viață de petreceri nu poate fi curată”.

„Nu există în lume un eroism mai mare decît eroismul muncii, al creației”.

Antibioticele în zootehnie

Creșcătorii de vite sovietici se străduiesc nu numai să asigure condițiile necesare întreținerii și hrănilor animalelor, ci și să utilizeze la maximum mijloacele moderne de luptă împotriva bolilor. Una din cele mai mari realizări ale științei din ultimul deceniu o constituie antibioticele — penicilina, biomicina (aureomicina), cloramfenicol și preparatele sintetizate pe bază ei.

Astăzi, atît în U.R.S.S. cît și în alte țări, a fost acumulat un material bogat faptic care vadește eficacitatea antibioticilor în ocrotirea sănătății tineretului animalelor mari și a păsărilor, precum și în grăbirea dezvoltării lor și în creșterea în greutate.

Viteii noi născuți mor adeseori în prima lună, în urma bolilor de stomac și intestinale. Experiențele cu antibiotice făcute în anul 1954 și 1955 în colhozuri au demonstrat că la sute de vite bolnavi supuși tratamentului cu antibiotice au pierit între 3-3 capete, în timp ce în urma tratamentului cu alte mijloace pierau cel puțin 10-30.

Folosirea antibioticilor pentru ocrotirea sănătății purcelor exclude pierderile, mărește la 10-45% sporul de greutate și înlătură apariția „stirpitorilor” — a purcelor nerentabili.

Pentru prevenirea „stirpitorilor” și creșterea greutatei, purcelor li se administrează antibiotice în apă în ziua de 10 zile, iar de cînd încep să se îngreșe primesc antibioticele în hrană.

Antibioticele sînt foarte folositoare la creșterea păsărilor. Gospodăriile care au folosit antibioticele în anul 1953-1955 și-au păstrat păsările în proporție de 90-99%. Administrînd antibiotice, sovhozul „Gorki II” și fermele de creștere a păsărilor „Kunjevskala” și „Bratjevskaja” au înlăturat aproape în întregime pierderile de pui. Stația de Incubatoare „Noginskala” a păstrat în viață pui în proporție de 95,7% și în același timp a realizat un adaus în greutate cu 50-80 grame la pui de o lună.

În primăvara anului 1955, în 27 de colhozuri din raionul Zareșki, regiunea Moscova s-a început administrarea antibioticilor, înclt în primele zile după ce leșeau puii din găoace. Din 23.500 de pui, au ajuns la vîrsta de o lună 97%, iar la vîrsta de 5 luni, 84,5%. Acum, medicii veterinar sovietici recomandă antibiotice ca mijloc foarte eficient pentru tratarea a peste 20 de boli ale animalelor. Eficacitatea antibioticilor este mai mare decît în rația animalelor predominant albuminice de proveniență vegetală.

Zi de odihnă în colectiv

Dumitru Gruianu se trezi deureme. Se îmbracă în grabă și ieși în curte. Ziua de duminică se vestea frumoasă. În aerul proaspăt stăruia mireasma scîmblor în floare. Despre viața răbdătoare gîsurii vesele. Flocul se întredă spre grajd. Auzind pașii cunoscuți, calul său se scutură nerăbdător. „O fi simțiți și cîă astăzi ne așteaptă o încercare grea” — își spusese Dumitru. La serburea de la Negoiești aveau doar să se întredă cei mai buni căldreți din împrejurimi. Și ei era hotărît să-și dovedească priceperea. Peste câteva minute, calul era în trap întins pe ulișele comunei Cufcani. Așezările satului rămaseră în urmă și calul pornește în direcția Negoieștilor.

Odată cu Dumitru Gruianu goneau spre Negoiești camioane și cărușe încărcate pînă la refuz, ce transportau colectivității din Valea Roșie, echipe artistice din Budești și Oltenița, din Aotarele și Nana, țărani muncitori din Cuciari, Aprozi și Cîrnoși. Satul Negoiești din raionul Oltenița avea să găzduiască duminică numeroși oaspeți, participanți la ziua de odihnă în colectiv, organizată de consiliul regional A.R.L.U.S.-București și Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală, în colaborare cu șeful popular al raionului Oltenița.

— Dragi tovarăși! Începem programul zilei de odihnă în colectiv. Vă invităm la manifestările culturale și sportive. Vă dorim petrecere frumoasă! Dișoarele instalate în poiana satului transmiteau pînă departe această invitație.

În oșpeție la colectivități

Un șir lung de căruțe, împodobite cu steaguri, urca în această vreme aleea ce duce la gospodăria colectivă „Flamura Roșie”. Cărucile purtau călătorii de toate vîrstele, ce se întredău în cîntec și strigățuri, acompañați de un taraf de lăutari instalat undeva, în mijlocul cîmpului.

Un băiețac se plîdea de multă vreme în vîrful dezluiului, alergînd în biroul președintelui gospodăriei:

— Nene Mitică, halde, că sosesec oșpeții!

Președintele Dumitru Mihală și brigadierul Ion Stoica și Florea Neagu ieșiră în întâmpinarea oșpeților. Cărucile traseră în ograda spațioasă a gospodăriei.

— Am venit să ne vedem prietenii, spuse Marin Topală, președintele gospodăriei colective „Olga Bancic” din Radovanu. Și am venit cam mulți, după cum se vede, spuse dinșul rîdînd și arătînd spre mulțimea de căbura din cele peste douăzeci de colozuri. Colectivii, membri ai întovărășirilor „Gh. Dimitrov” și „Horia Cloșca și Crisan”, țărani cu gospodărie individuală din Radovanu își înconjură răzădile. Și, cum era de așteptat, întrebările prîneră să curgă din toate părțile.

— Cum stați cu porumbul?

— Cîte hectare ați semănat cu grîu? Pe aici orzul a dat în spic?

Cristache Tugul, președintele întovărășirii „Gh. Dimitrov” ar vrea să viziteze materialitatea de scoale a gospodăriei, în timp ce Maria Enache, din întovărășirea „Horia, Cloșca și Crisan” ar dori să știe cum se hrănesc aici puii scoși de incubator.

Președintele și cei doi brigadieri de la „Flamura Roșie” nu mai prididesc a răspunde. Apoi, întregul grup pornește să viziteze grajdurile gospodăriei, saivanul, creșcătorii de păsări și, spre satisfacția lui Cristache Tugul, materialitatea de scoale.

Oaspeții admiră instalația pentru adăpatul vitelor, apoi, magazia de cereale cu o capacitate de 40 de vagoane. Ies apoi cu toții pe tarlaua semănată cu orz din apropierea sediului gospodăriei.

Curînd o să ieșii la seceră, apuse președintele Marin Topală, privind cu ochi de gospodar lanul verde. O să aveți recolta bună!

— Noi ocolim și scoatem peste 2.000 kg. de orz la ha. — răspunse brigadierul Ion Stoica.

Jocuri, cîntec, întreceri sportive...

Craicnicul anunță programul de dansuri al echipei cîmînului cultural din Budești. Doi cete doi, își făcuseră apariția pe estrada danțorilor. În luraș tineresc și execută șirbe și hore și sînt răsplătiți cu ropote de aplauze. Pe scenă urcă apoi profesorul universitar Georgehe Văluță, de la Institutul Agronomic din București. În fața estradei și în prejma difuzoarelor, grupurile de spectatori ascultă interesanta descriere a pavilionelor Expoziției agricole unionale din Moscova.

— Și acum, tovarăși, vă invităm la întrecerile sportive! — se aude glasul craicnicului. În fața poșiei se dă startul pentru cursa ciclistă. În același timp, în apropiere, începe întrecerea de călărie pe distanța de 500 de metri.

De la început, Dumitru Gruianu cîștigă un avans față de ceilalți concurenți.

Grupul de-a lungul șoselei, cățărați pe garduri și pe copaci, spectatori urmăresc cu înfrigurare evoluția cursurii.

— Hai, Sima, nu te lăsa! Își susțin concurentul negoieștenii. Dar, cu toate eforturile celorlalți, nouă aspiră odată cineva să asculte lecțiile lui Timirezev și ale profesorului N.

— Cum puteți pronunța aceste două nume alături? — se indignă studentul... Marele Timirezev și, alături de el, profesorul N. un gingaș lipisit de talent!

— Tocmai asta am avut în vedere, l-a răspuns cea persoană... De la Timirezev ai să înveți cum trebuie să vorbești, iar de la profesorul N. cum nu trebuie să vorbești.

— Hai, Sima, nu te lăsa! Își susțin concurentul negoieștenii. Dar, cu toate eforturile celorlalți, nouă aspiră odată cineva să asculte lecțiile lui Timirezev și ale profesorului N.

— Cum puteți pronunța aceste două nume alături? — se indignă studentul... Marele Timirezev și, alături de el, profesorul N. un gingaș lipisit de talent!

— Tocmai asta am avut în vedere, l-a răspuns cea persoană... De la Timirezev ai să înveți cum trebuie să vorbești, iar de la profesorul N. cum nu trebuie să vorbești.

— Hai, Sima, nu te lăsa! Își susțin concurentul negoieștenii. Dar, cu toate eforturile celorlalți, nouă aspiră odată cineva să asculte lecțiile lui Timirezev și ale profesorului N.

— Cum puteți pronunța aceste două nume alături? — se indignă studentul... Marele Timirezev și, alături de el, profesorul N. un gingaș lipisit de talent!

— Tocmai asta am avut în vedere, l-a răspuns cea persoană... De la Timirezev ai să înveți cum trebuie să vorbești, iar de la profesorul N. cum nu trebuie să vorbești.

— Hai, Sima, nu te lăsa! Își susțin concurentul negoieștenii. Dar, cu toate eforturile celorlalți, nouă aspiră odată cineva să asculte lecțiile lui Timirezev și ale profesorului N.

— Cum puteți pronunța aceste două nume alături? — se indignă studentul... Marele Timirezev și, alături de el, profesorul N. un gingaș lipisit de talent!

— Tocmai asta am avut în vedere, l-a răspuns cea persoană... De la Timirezev ai să înveți cum trebuie să vorbești, iar de la profesorul N. cum nu trebuie să vorbești.

— Hai, Sima, nu te lăsa! Își susțin concurentul negoieștenii. Dar, cu toate eforturile celorlalți, nouă aspiră odată cineva să asculte lecțiile lui Timirezev și ale profesorului N.

— Cum puteți pronunța aceste două nume alături? — se indignă studentul... Marele Timirezev și, alături de el, profesorul N. un gingaș lipisit de talent!

— Tocmai asta am avut în vedere, l-a răspuns cea persoană... De la Timirezev ai să înveți cum trebuie să vorbești, iar de la profesorul N. cum nu trebuie să vorbești.

tive brigada de agitație a fabricii de conserve din Valea Roșie, orșierul de muzică ușoară a satierului neștră din Oltenița. Printre miile de participanți la ziua de odihnă în colectiv se află și iubitorii de teatru, care preferă să petreacă câteva ceasuri în sala cîmînului cultural, în tovărășia personajilor piesei „Furtunul de primăvară” de N. Tăutu, interpretată de colectivul de artiști amatori al cîmînului cultural din Budești.

Timpul trece pe nesimțite. Dar cine se mai gîndește la timp, cînd fiecare petrece aici, alături de prietenii, clipe plăcute și instructive?

— Totuși, pe terenul de sport, unde se dispută meciul de fotbal între „Metalul”-Oltenița și echipa de la G.A.S. Negoiești, timpul este urmărit cu strictețe de către arbitru și cu înfrigurare de către jucătorii de la „Metalul”, care nu reușesc să-și egaleze adversarii.

Manifestările cu conținut variat, se deapănă una după alta. Tov. Nicolae Turturea prezintă conferința: „O contribuție deosebit de importantă a Uniunii Sovietice la cauza dezarmării și asigurării păcii”; ansamblul Casei de Cultură M.A.I. din Capitală oferă spectatoilor un bogat program de cîntec și dansuri sovietice și romînești. Multe lucruri prețioase din experiența colhozurilor în întreținerea culturilor află apoi cel prezent actualul expunerea tov. aspriant Beno Haimovici, care a studiat în U.R.S.S.

Odată cu căderea serii, poiana din mijlocul Negoieștilor e inundată de lumina becurilor electrice.

— Și acum tovarăși, vă invităm la dans — se anunță prin difuzoare. Fanfara întonează acordurile unei hore. Sute de oameni se prind în joc.

Peste drum, în curtea școlii, pionierii s-au strîns roată în jurul focului ce risipește spre cer zănerie de șșinte auri. Ce lîmpă răsună aici glasurile elevilor din Soldanu, care pîntă un mare pionieresc! Și ce plăcut știe să povestească pionierul Ștefan Mihăliță din Budești basmul lui Pîșkin despre pescar și peșteri!

Ziua de odihnă de la Negoiești a înlăturat în inimile pionierilor așinări în jurul focului de tabără, ca și în inimile părinților și fraților lor mari, impresii puternice, de care își vor aminti multă vreme cu drag.

MARIA COSMETATOS

„Succes la examenul de limba rusă!” Lozinka, așezată deasupra ușii, în arcul de intrînd, încurajatoare elevii cursului popular de limba rusă de la șeful popular al orașului Galați.

Sala răspîndește un aer primăvăresc. Pe mese, mai în dreptul fiecăruia, se află mici gîastro cu lilac și ghișee cu sîlțenei.

Succes la examenul însușieșilor de această dorință, cursanții au studiat cu sîrguință pentru examenul de sîrșit de an. Se pregătiseră de cîte unul singur, dar se sfătuiseră și între ei; au cerut și profesorei consultații în afara orelor de curs.

Referența Elena Cădăre, responsabilă cursului, ascultă glasul calm al profesorei, dictînd cu claritate: „Eto naša biblioteka”.

— Așa dar, examenul a început, se gîndește ea privind-o pe Tita Damian. Îi arată către Alecu Daneș: cum se descurcă? —

Alecu Daneș a fost unul din elevii slabi al cursului dar cu vremea și, mai cu seamă în perioada premergătoare seminarului, a muncit cu perseverență. După ce elevii s-au împărțit pe grupe de preparare, Tita Damian l-a luat în micul ei colectiv. Și ea și Mariana Cătană s-au ocupat de Daneș, bucurose ori de cîte ori înregistra un nou progres.

La semnul Marlenei, Tita se întredă acum către „elevul” ei și-l privește fața concentrată: gura lui albește parcă fiecare cuvînt apertunat pe hîrtie.

Fața zîmbește cu înțeles prietenel ei și amîndouă își continuă lucrarea. Din timp în timp, profesora atrage atenția asupra vreunei „șapetai” (vir-

guli), „șocika” (punct) și chiar „dvoctocle” (două puncte).

După dictare urmează o probă de lectură. Fiecare cursant va citi secția pe care o preferă. Referențul Aurel Burlic se oprește la lecția 9: este vorba de un magazin bine amenajat cu mîrfuri alimentare și îmbrăcăminte. Mariana Cătană alege bucata unde sînt descrise bulevardele, pietele, căldirile din capitala țării noastre. Succesul ei este o bine meritată răsplăt pentru strădania și conștiinciozitatea cu care a muncit.

Într-o vreme din cauza sarcinilor profesionale lecțiile de limba rusă se tot aminau. Atunci Mariana Cătană s-a pus în fruntea celor care au cerut și a obținut să se recupereze materia, prin introducerea unor lecții suplimentare, iar în zilele cînd se lucra și după amiază, nu se mai ducea acasă și, pînă la reluarea serviciului, studia împreună cu alții cursanții.

Pentru a verifica posibilitățile de conversație ale elevilor, profesora angajează scurte discuții.

Sfîrșitul seminarului este rezervat unor discuții cu privire la proiectele cursanților pe timpul vacanței de vară.

Tita Damian își mărturisește hotărîrea de a continua cu regularitate lectura revistelor „Ogoniok”, „Krokodil”, „Rabotnîk”, cărora le datorește multe din izbăznicile cîștigate în învățarea limbii ruse.

— Dosvediani, do budușeo godi la revedere, la anul — spune la despărțire profesora.

Și la salutul ei, glasuri optimiste și tinereti răspund cu același „dosvediani, do budușeo goda...”

V. CĂTUNEANU

Din munca unei comisii de cartier

În ultima vreme, comisiile A.R.L.U.S. din cartierele orașului Slatina și-au intensificat activitatea. În mod deosebit poate fi menționată strădînia membrilor comisiei din cartierul Căloianca, de a pasi formele cele mai potrivite și mai atractive pentru prezentarea actualității sovietice.

Cele cinci grupe de citit organizate pe diferite străzi și conduse de tov. Elena Laurentiu, președinta comisiei, și de unii membri din activul larg, se bucură de aprecierea cetățenilor cartierului. Grupele de citit la care participă de obicei 20-30 de cetățeni formează baza activității comisiei. În aceste grupe s-a discutat recent despre ultimele acțiuni ale poliției externe a statului sovietic, despre acti-

vitățile sovietelor locale ș. a. Aici se studiază, de asemenea, broșurile și materialul documentar A.R.L.U.S. și se organizează recenzii asupra unor lucrări literare sovietice. Comisia A.R.L.U.S. are în grijă și o vitrină de stradă. Unde așează cu regularitate fotomontaje cu un conținut adecvat evenimentelor actuale.

Tov. Dina Oteleșteanu, Maria Păunescu, Maria Voica ș. a., acordă un sprijin activ comisiei A.R.L.U.S.

Bune rezultate în muncă obține și comisia de cartier nr. 3-gară, care este îndrumată de tov. Valentin Laurenț

Se întărește prietenia franco-sovietică

Parizienii spun că n-au văzut de mult o asemenea mulțime venită pe aeroportul Orly. Lungă, întinsă ca o punte de vapor, terasa aerogării este plină până la refuz. Mulți se aflu pe peluza de dincolo de aeroport. Tot mai numeroși sînt cei ce vin să însoțească rîndurile. Așa cum au scris ziarile, tratativele de la Moscova s-au încheiat cu succes și primul ministru al Republicii Franceze, Guy Mollet, este așteptat să sosească la Paris la ora 4.

Totul e pregătit pentru primire. Au venit membri ai guvernului, deputați, reprezentanți diplomatici, ziaristi, fotoreporteri. Atmosfera este însuflețită. Cineva face observația că misiunea celor care ies în întâmpinare este mult mai lesnicioasă și mai plăcută atunci cînd această misiune constă în întîmpinarea unor oameni mulțumiți de rezultatele călătoriei lor.

Deasupra aeroportului apare, strălucind în lumina soarelui, un avion al căruia motor, de tip „Armagnac”. De la aerogării se îndreaptă spre el. În viteză, un cărucior roșu cu o scară mobilă. Avionul manevrează încet.

Cele dintii cuvinte ale primului ministru au bucurat pe toți aceia care doresc sincer ca întîmpinarea să fie omenie de stat din Franța și Uniunea Sovietică să contribuie la apropierea dintre ambele țări și la deslindirea încordării internaționale.

„Pesimistii care preziceau că convorbirile franco-sovietice nu vor avea rezultate concrete vor fi, din fericire, dezamăgiți, — a spus Guy Mollet. — Prietenii mei și cu mine, ne-am convins că asemenea convorbiri contribuie la risipirea atmosferei de neîncredere, care mai există încă, dar care este pe cale de atenuare.”

„Sînt întrutotul convins că astfel de vizite sînt foloșitoare cauzelor păcii” — a adăugat Guy Mollet — exprimîndu-și convingerea că „astfel de contacte sînt necesare.”

Ca răspuns la rugămintea unora din cei prezenți, primul ministru și-a expus, pe scurt, și în limba engleză, impresiile de călătorie.

Ideea că tratativele de la Moscova au contribuit, în largă măsură, atît la slăbirea încordării generale cît și la apropierea dintre Franța și U.R.S.S. este împărtășită de presa franceză, în majoritatea ei.

Multe ziare pariziene, apreciind rezultatele tratativelor franco-sovietice de la Moscova, citează cuvintele rostite de primul ministru al Franței, Guy Mollet: „Teul nostru a fost de a contribui la slăbirea încordării. Acest fel a fost atîns”. Ziarul „Le Monde” a folosit aceste cuvinte drept titlu la un articol cu privire la tratative.

„Participanții la tratativele de la Moscova și-au luat rămas bun, satisfăcuți de rezultatele obținute — remarcă ziarul „Combat”. Hrușciov a spus că „războiul este un cadavru”, iar Guy Mollet și-a exprimat bucuria că „s-a izbutit să se îndeplinească principala sarcină — aceea de a aduce o contribuție la cauza slăbirii încordării.”

Ziarul „L'Humanité-Dimanche” scoate în evidență problemele asupra cărora U.R.S.S. și Franța au ajuns la o înțelegere: necesitatea largirii legăturilor franco-sovietice; eforturile comune pentru obținerea unui acord în problema dezarmării; folosirea energiei atomice în scopuri pașnice; principiul coexistenței pașnice; largirea schimbului cultural, științific și tehnic, precum și încheierea unui acord comercial. Cu toate acestea, în unele probleme, s-au menținut divergențe, scrie ziarul, principalul rezultat al tratativelor constă în faptul că s-a ajuns la „un acord care înseamnă o nouă înfrîngere a „războiului rece”. Declarația franco-sovietică este pozitivă atît prin conținutul ei cît și prin perspectivele pe care le poate ea deschide. În măsura în care se va merge, și de aici înainte, pe această cale, se poate spera în lichidarea politicii blocurilor ostile. Tocmai în aceasta constă principala însemnătate a acordului încheiat la Moscova.”

Aproape toate ziarile pariziene comentează cu satisfacție că schimbul de păreri s-a deslășurat într-o atmosferă de prietenie, caracterizîndu-se prin sinceritate. „Acest schimb de păreri nu a însemnat rostirea de către participanții la convorbire a unor monologuri ample, ci o adevărată discuție, însuflețită și sinceră”, scrie ziarul în cursul tratativelor, unul din aceste ziare. Mulți comentarii subliniază că întrevăderea de la Moscova trebuie considerată reușită și utilă, pentru motivul că participanții au purtat discuții sincere fără să încereze să ocolească punctele dificile și că au putut să-și facă o imagine clară despre pozițiile lor asupra problemelor dezbătute ceea ce, firește, contribuie la îmbunătățirea înțelegerii reciproce.

În Franța se subliniază că schimbul sincer și multilateral de păreri în acele probleme internaționale asupra cărora mai există puncte deosebite de vedere a adus de asemenea un însemnat folos. „Lucrul cel mai însemnat — scrie ziarul „La Croix” — este că discuțiile au fost purtate cu sinceritate... În general, atmosfera, care a domnit la Moscova în cele patru zile, a fost extrem de prietenoasă... Convorbirile personale avute în timpul dejunurilor și recepțiilor s-au caracterizat printr-o deosebită cordialitate.”

Se pot da numeroase exemple care dovedesc că de multe probleme ridicate de Franța în legătură cu tratativele de la Moscova. Aceasta confirmă, încă o dată, că în cursul tratativelor au fost dezbătute probleme ce interesează profund opinia publică franceză și au o însemnătate vitală pentru Franța.

Presă scrie că delegația sovietică a făcut propuneri îndreptate spre înviorarea relațiilor economice dintre țările europene și, potrivit celor arătate de unele ziare, „ambele părți au constatat

at că punctele lor de vedere nu sînt de fel de neconciliabile”.

În Franța, planurile îndreptate spre dezvoltarea relațiilor economice dintre țări, planuri avînd drept scop să contribuie la dezvoltarea pașnică a economiei și la ridicarea nivelului de trai al populației, se bucură de un larg și puternic sprijin.

Interesant de subliniat este faptul că ziarul „New York Herald Tribune” consideră necesar să se pronunțe în favoarea planului de creare, în cadrul O.N.U., a unei agenții economice, plan prezentat de ministrul Afacerilor Externe al Franței, Pineau. Ziarul scrie că acest plan a fost „reșpins, de fapt, de Statele Unite”. După cum reiese din articol, ziarul american nu sînt pe plac nici propunerile sovietice care prevăd largirea relațiilor economice dintre țările europene. În S.U.A., unele personalități se tem, după cum se vede, mai mult decît de orice, de lichidarea restricțiilor ce împiedică dezvoltarea comerțului internațional.

În ce privește Franța, în această țară sînt întîmpinate cu vie satisfacție hotărîrile cu privire la dezvoltarea continuă a relațiilor economice și culturale dintre Franța și U.R.S.S., adoptate în cursul tratativelor. „Le Populaire” scrie că „atît partea franceză cît și cea sovietică au fost unanim de acord în privința necesității largirii relațiilor dintre cele două țări ale noastre”.

„Franța și Uniunea Sovietică au ajuns la o înțelegere cu privire la largirea relațiilor economice și culturale — scrie „L'Information”, ziarul cercurilor de afaceri. Parisul recomandă Londrei și Washingtonului să reducă embargoul în exportul de mărfuri „strategice” în țările Europei răsăritene”. Ca și multe alte ziare, „L'Information” subliniază că „în cursul dezbaterilor problemelor economice, chestiunea referitoare la embargoul privind exportul așa numitelor mărfuri strategice a fost ridicată de partea franceză. Guy Mollet a spus că Franța este legată prin anumite obligații și a adăugat că, pentru asigurarea dezvoltării relațiilor comerciale, el intenționează să ajungă la o înțelegere cu Statele Unite și Anglia cu privire la modificarea normelor existente”.

Îmbunătățirea perspectivelor de dezvoltare a relațiilor economice cu Uniunea Sovietică este de natură să bucore pe francezii care consideră hotărîrile adoptate în această direcție drept un succes serios și incontestabil al tratativelor. E greu de obiectat în privința acestor rezultate — și anume că largirea comerțului cu U.R.S.S. va exercita o influență pozitivă asupra economiei Franței și va aduce avantaje ambelor țări.

Dezbatînd problemele legate de deslindirea încordării internaționale, probleme discutate în cursul tratativelor de la Moscova, presa franceză stăruie asupra hotărîrii guvernului sovietic de a-și reduce forțele armate.

Ziarul „Le Figaro” a publicat un articol semnificativ în această direcție, datorită corespondentului său de la Bonn, articol intitulat: „Ingrîșirea

„Poziția S.U.A. în subcomitetul pentru dezarmare al O.N.U.”

Cine nu cunoaște figura uscățivă a unchiului Sam? El intruchipează, încă din vechii timpuri, Statele Unite ale Americii. Iată însă că, datorită fanteziei unui desenator al revistei americane „Nation”, unchiul Sam s-a trezit în fața oglinzii. Curată nenorocire! „Unchiul” nu s-a mai recunoscut. Din oglină îl privește un bătrîn puhav, purtînd uniformă militară și cască de oțel. Iată-l pe unchiul Sam cuprins de panică: oare această oglină îl arată adevăratul lui înfățișare? Sau s-a fie doar o nădejde a fanteziei îndrăbitate a unui artist desenator?

„Să răsfoim o altă revistă — de pildă „United States News and World Report”, revistă legată de cercuri deosebit de înclinate spre fantezie, ele preferă să stea cu picioarele pe pămînt. Priviți-l și aici pe unchiul Sam. Poartă pe cap o cască și din cap pină-n picioare și încercă cu arme și muniții. Ca cititorul să nu fie tulburat de nici o îndoielă în ce privește caracterul realist al acestei figuri, revista publică un articol intitulat: „Forțele armate — cel mai mare business al Americii”. Iar în diagramă se poate lîmpește vedea cît costă, în general, întreg acest variat arsenal de care dispune S.U.A. Incindu-se de entuziasm, revista scrie că suma totală afectată necesităților de armament ale celor trei armate — terestră, aviație și maritimă — însumează 123,9 miliarde dolari, adică aproape 50% din totalul investițiilor „făcute de industria în uzine. În înzestrarea lor cu utilajul necesar și în clădirii afectate serviciilor administrative”.

Intr-adevăr, pentru industria americană cel mai mare consumator este, azi, Ministerul Armatei. Monopolurile din S.U.A. se îmbogățesc de pe urma cursei înarmării în proporții nemăsurabile. Recent, au fost publicate beneficiile înregistrate în primul trimestru al acestui an de cele mai mari monopoluri americane, a căror producție e destinată, în majoritatea ei, scopurilor militare. Astfel, „Standard Oil Company of New Jersey” a înregistrat un profit net de 205 milioane dolari față de 177 milioane dolari cît a fost în aceeași perioadă a anului trecut; monopolul „United States Steel Corporation” a obținut 104,1 milioane dolari față de 72,6 milioane dolari; „Bethlehem Steel Corporation” — 44,9 milioane dolari față de 35,3 milioane dolari. În total, profitul net înregistrat de 777 de mari monopoluri atinge suma de 3.052 milioane dolari față de 2.739

la Bonn”. Autorul subliniază că „opinia publică nu numai din Franța dar și din celelalte țări occidentale va exercita presiuni asupra guvernelor respective ca acestea să urmeze exemplul Uniunii Sovietice... Cum va apărea deci, în această situație R. F. Germană, unica țară ce se înarmează, înconjurată fiind de țări gata să pășăască la reducerea pregătirilor lor militare?... Pentru Franța perspectiva reînarmării Germaniei nu prezintă întru totul, dat fiind aceste condiții, nici un fel de atracție”.

Ecouri puternice în presa occidentală stîrnesc declarațiile comuniste cu privire la relațiile culturale dintre U.R.S.S. și Franța. Tendința de largire a relațiilor culturale cu popoarele Uniunii Sovietice este larg răspîndită în Franța. Mulți consideră această tendință drept unul din cele mai eficiente mijloace de îmbunătățire a înțelegerii reciproce.

Multe ziare, descriînd amănunțit ceremonia deschiderii la Moscova a Expoziției culturale franceze, scriu, în legătură cu aceasta, despre marea interes manifestat în Uniunea Sovietică pentru literatura franceză, pentru teatrul și cinematografia franceză. Aceste ziare militează pentru întărirea extinzîndu-se a relațiilor culturale dintre Franța și U.R.S.S.

Atunci cînd unele ziare fac încercări de a diminua însemnătatea tratativelor de la Moscova, ele întîmpină o ripostă hotărîtoare. În măsura în care se deslășurau tratativele franco-sovietice de la Moscova, s-a putut observa în presa franceză cît de rapid se schimbă numărul vocilor pesimiste. La sfîrșitul tratativelor, vorbeau despre „inutilitatea” lor doar acele organe de presă pentru care singura lor rațiune de a fi este deplîngerea războiului rece pe cale de dispariție. Așa, de pildă, noul ziar de seară francez „Temps de Paris” a fost aproape unicul care a continuat să afirme că Guy Mollet se va întoarce la Paris „cu minile goale”. Subliniem că, în cercurile ziaristice franceze, apariția acestui ziar este explicată prin nemulțumirea unor cercuri de afaceri influente, inclusiv americane, de faptul că presa franceză a devenit în ultimul timp prea „liberală”. Citorii și-au dat seama de manevrele monopolurilor industriale care au pus în funcțiune un nou instrument al războiului rece și tirajul acestui ziar scade zi de zi.

Poporul Franței crede în rezultatele pozitive ale tratativelor „pe teme generale”, adică în acele teme care prezintă însemnătate pentru situația internațională generală — și „pe teme concrete”, adică pe teme legate direct de dezvoltarea și largirea contactelor dintre Franța și Uniunea Sovietică. În lumina rezultatelor tratativelor de la Moscova se constată cu tot mai multă satisfacție că Franța poate juca un rol activ în lupta pentru înțelegerea păcii și pentru îmbunătățirea relațiilor de afaceri normale și utile dintre state, relații care au slăbit în anii „războiului rece”.

N. RATIANI

Eșecul încercărilor de discreditare a inițiativei sovietice

Declarația guvernului sovietic în problema dezarmării a stîrnit un uriaș răsăd în lumea întreagă. Atît cercurii oficiale cît și cercuri largi ale opiniei publice din toate țările consideră această declarație drept o mărturie a intențiilor sincere ale Uniunii Sovietice de a face tot ce e posibil pentru slăbirea continuă a încordării internaționale și pentru întărirea păcii generale.

Nu mai în capla Statele Unite ale Americii — la Washington — s-a găsit persoane sau puse cărora nu le este pe plac noua măsură de pace a Uniunii Sovietice. După cum se știe, secretarul de stat Dulles, luînd-o pur și simplu rază dintr-un decuș, a preferat atacuri absurde și neîntemeiate împotriva hotărîrii guvernului sovietic, încercînd s-o prezinte drept o „acțiune propagandistică” fără importanță. „Acest comunicat al guvernului sovietic — a declarat Dulles — nu creează acele condiții cărora S.U.A. trebuie să le răspundă prin reducerea forțelor lor armate”.

La început, majoritatea ziarelor americane au încercat să jînă lui Dulles isonul, făcînd cele mai năstrușnice decușii cu privire la reducerea forțelor armate și la armamentul în Uniunea Sovietică. Totuși, această zgomotoasă campanie stîrnită cu scopul de a discreditat o importantă măsură sovietică a început să se slăbească în ultimele zile.

În Statele Unite, se fac acum tot mai puternic auzite vocile celor care, în ciuda lui Dulles, nu s-au nicidecum ispușii să subaprecieze acțiunea însemnată a guvernului sovietic în problema dezarmării.

Reacția ostilă a lui Dulles față de măsura sovietică în domeniul dezarmării a fost vehement criticată de influentul senatorul Walter George. De opinia senatorului George (în seamă deosebit de mult cercurile obștești și politice din Washington nu numai pentru că el ocupă postul de președinte al comisiei senatoriale pentru afaceri externe, dar și pentru că părțile lui, în unele probleme de politică externă a S.U.A., sînt de obicei privite cu simpatie și sprijin de președintele Eisenhower).

Senatorul George a condamnat desul de hoarîrt, și drept, nu fără rezerve, „reacția negativă a S.U.A.” față de măsurile de politică externă ale Uniunii Sovietice. El a făcut apel să se pună capăt „reacției aproape automate ce se caracterizează printr-un total scepticism din partea Americii față de asemenea acțiuni ale rușilor”, ca recenta Declarația a guvernului sovietic în problema dezarmării.

O atenție și mai mare merită cuvîntarea lui Harold Stassen, consilierul președintelui S.U.A. în problema dezarmării. Stassen a declarat la o conferință de presă din 18 mai, că Statele Unite au studiat textul integral al declarației sovietice și că unele cercuri americane o consideră drept o mărturie a dorinței Uniunii Sovietice de a realiza tratative serioase în scopul obținerii unui sistem atocuprinzător de dezarmare mondială. Stassen a respins concluzia absurdă a lui Dulles că Uniunea Sovietică efectuează reducerea forțelor sale armate pentru... „a-și spori armamentul”. În cuvîntarea sa, Stassen a subliniat că, în declarația guvernului sovietic, este vorba nu numai de reducerea efectivă, ori cî și de reducerea armamentului, a munițiilor și a cheltuielilor militare — ceea ce dovedește, după părerea lui, tendința guvernului sovietic de a reduce potențialul său militar. Stassen și-a exprimat încrederea că Uniunea Sovietică va înfăptui într-adevăr reducerea forțelor armate pe care și-a reopus-o; cu acest prilej, el s-a referit la rețeta „fiscuțului armatei sovietice” de 640.000 de oameni care s-a făcut anterior în U.R.S.S.

Solidarizîndu-se cu senatorul George, Stassen a subliniat că în Statele Unite se observă tendința de a reacționa cu ostilitate ori de cite ori Uniunea Sovietică manifestă o inițiativă și de a considera această inițiativă ca

fiînd „dăunătoare Statele Unite”. După părerea lui Stassen, Statele Unite trebuie să salte asemenea inițiativă dacă ea este în folosul păcii generale.

Trebuie subliniat, totuși, că în cuvîntarea lui Stassen există multe teze contradictorii și vădit eronate. Astfel, de pildă, el încearcă să afirme cu seriozitate că noua inițiativă sovietică în domeniul dezarmării ar fi, chipurile, un rezultat al „politicii perseverente” a guvernului Statele Unite, politica „al cărei scop este să indice calea spre o pace generală”. Dar cine nu știe că toată această „politica perseverentă” a S.U.A. a constituit un îndelungat și principala piedică în calea dezarmării?

Tot atît de nelocig apare și un alt argument al lui Stassen potrivit căruia deși U.R.S.S. nu participă la cursa înarmării, Armata Sovietică reprezintă, chipurile, „o primejdie directă”.

Stassen a trecut sub tăcere problema care preocupă azi în cel mai înalt grad opinia publică internațională și anume aceea dacă Statele Unite intenționează sau nu să urmeze exemplul U.R.S.S. și să pășăască pe calea înfăptuirii practice a unui program de dezarmare. Totuși, această lacună din cuvîntarea lui Stassen care, după toate probabilitățile, este conștientă, a fost cu prisosință completată de declararea lui Wilson, ministrul Apărării S.U.A.

Luînd cuvîntul la banchetul din 19 mai organizat cu prilejul „Zilei forțelor armate”, Wilson a lăsat să se înțeleagă că Statele Unite intenționează să-și mențină și de-acum înainte forțele armate oprite peste măsură. „Intenționăm — a spus el — ca, în ciuda discuțiilor (1) cu privire la slăbirea încordării internaționale, să menținem pe o perioadă nedeterminată forțele armate cu un efectiv de aproximativ 2.850.000 de oameni”.

În același timp, Wilson s-a lăudat făcînd că actualmente, în S.U.A., se află sub arme aproape de două ori mai mulți oameni decît la începutul războiului din Coreea. „Acesta — a declarat el — este cel mai mare efectiv al forțelor armate pe care Lău avut cîndva Statele Unite în timp de pace”.

Este lesne de imaginat ce bucurie va stîrni această declarație în cercurile acelor monopoluri ale industriei de război, care continuă să stoarcă fabuloase profituri de pe urma cursei înarmării. Popoarele lumii, însă, știu să aprecieze așa cum se cuvine declarația lui Wilson. Oare nu de teama acestei reacții, cunoscutul lider sindical din S.U.A., Walter Reuter, luînd nu demult cuvîntul în fața comisiei senatoriale pentru afaceri externe, a deplîns faptul că Statele Unite „pun un preț puternic accent pe pregătirea militară”?

Dar chiar și Wilson — potrivit rețetelor presei americane — a fost nevoit să lînă seamă într-o oarecare măsură de starea de spirit a opiniei publice internaționale care se roștește în favoarea păcii. După cum transmite agenția Associated Press, Ministerul Apărării S.U.A. a proiectat să organizeze la Washington, în ziua de 19 mai, o uriașă paradă militară. Potrivit proiectului inițial, trebuiau să participe la această paradă 216 bombardiere de tip „V-47”. Totuși, așa cum relatează aceeași agenție, unele „înstituții civile” din Washington s-au opus și a puterii aeriene americane poate stîrni o reacție nelavorabilă în celelalte țări, mai ales în urma faptului că acum se pune accent pe găsirea unui plan realist de dezarmare”.

Toate acestea arată că adversarii slăbirii continue a încordării internaționale le cheală tot mai greu acum să realizeze planurile lor de construcție centrale atomice cu incinerator cu apă vor fi minime. Afară de aceasta, avem temeiuri să credem că acești reacționari vor fi mai economici și în ce privește folosirea uraniului. Pentru producerea de energie electrică ieftină din energie atomică, are mare însemnătate reproducerea combustibilului nuclear. Cînd este vorba de un proces îndelungat de funcționare a reactorului, în urma reacției nucleare în uraniu se formează plutoniu 239, plutoniu 240 și plutoniu 241.

În ultimii ani, oamenii de știință de la institutul al cărui director sînt acordat multă atenție problemelor de fizică — privitoare la reactori în care neutronii sînt încetiniți în apă. Un rol deosebit îl are în elaborarea teoriei acestor probleme a revent profesorului S. M. Feinberg. Au fost obținute foarte importante rezultate experimentale în laboratoarele conduse de V. I. Mostovoi și P. E. Spivak.

La selectoare de neutroni și la alte instalații speciale, experimenterii noștri au studiat procesele de interacțiune dintre neutroni și nuclele unui mare număr de elemente, energia neutronilor variînd în limite largi. Aceasta a îngăduit să se traseze în teorie calea spre crearea unui reactor cu incinerator cu apă, în care se poate realiza o mai bună utilizare a uraniului natural.

În timpul cît am fost în Anglia ca membru al delegației care însoțea pe tovarășii N. A. Baganin și N. S. Hrușciov am făcut cunoștință cu dezvoltarea

Tineretul sovietic răspunde chemării patriei

De curînd, ziarile sovietice au publicat o Chemare a C.C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

„Dragi tovarăși — se spune în această chemare — Partidul Comunist și Guvernul Sovietic adresează tuturor organizațiilor comuniste, comsomolștilor și comsomolștelor, în regulile tineret sovietic, chemarea de a trimite pe tovarășii lor cei mai vrednici în regiunile răsăritene și nordice ale țării și în Donbass, la construirea de centrale electrice, uzine metalurgice, chimice, de rafinării și uzine constructoare de mașini, mine de mineriu, mine de cărbuni, căi ferate, întreprinderi pentru producția de ciment și beton armat pre-fabricat.”

Acest lucru este necesar pentru a fi oștii mai complet extrem de bogatele resurse naturale din răsăritul și nordul țării, pentru a asigura îndeplinirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al XX-lea al Partidului.”

Directiunile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. pentru al șaselea plan cincinal, acordă un loc însemnat Siberiei în ansamblul dezvoltării economiei sovietice în anii viitori. Jumătate din investițiile capitale ale celui de-al șaselea cincinal vor fi folosite pentru dezvoltarea unor regiuni siberiene. În următorii 10-15 ani, în Siberia se va crea a treia bază metalurgică a țării. Încă din 1960 se va extrage aici mai mult cărbune și se va topi multă lînă decît în întreaga Uniune Sovietică în anul 1950.

Uriase hidrocentrale vor intra în funcțiune pe marile fluvii siberiene. Producția de energie electrică a Siberiei la sfîrșitul actualului cincinal va depăși pe cea realizată pe întreaga țară în 1954. Se vor construi aici peste 100 de uzine variate și o rețea întinsă de căi ferate noi. Multe din marile construcții prevăzute în nouel cincinal au și început să se înfăptuiască.

Față de amploarea acestor lucrări, în regiunile respective nu există suficiente brațe de muncă. Încă din anii trecuți, au sosit în sprijinul localnicilor mil de tineri și tînere din alte părți ale Uniunii Sovietice. E nevoie însă de mult mai mulți. Anul acesta și în anul viitor urmează să meargă în noile regiuni alți 400.000-500.000 de tineri și tînere.

Chemarea partidului și guvernului arată că aceștia trebuie să fie „tineri îndrăzneți, viguroși, care nu se tem de greutăți, arzînd de dorința de a-și consacra întreaga energie binelui poporului sovietic.”

„Avem asemenea tineri!” — subliniază Chemarea.

El sînt fiii sau frații acelor ne-

uitați emigrații care au construit Komsomolșki-pe-Amur, orașul tinerilor din Orientul Îndepărtat, ai acelor care au înălțat giganții metalurgiei din Ural și Kuzbass, muncind în grelele condiții de atunci și vînd, cum arată Malakovski, la orașele-grădina ce aveau să se ridice — și s-au și ridicat! — pe acele locuri. Ei sînt tovarășii de muncă sau de școală ai eroilor desjelenitori de noi pămînturi din Kazahstan și Altai. Chemarea vrea să le așteaptă pe tinerii entuziaști în noile regiuni, cei puțin la început. Tinerii care vor pleca în noile regiuni vor considera aceasta ca o sarcină serioasă, ca o datorie de onoare și vor pleca acolo „nuca serozierii, ci ca adevărați tineri care au hotărît să transforme ruralitate aceste ținuturi dintre cele mai bogate”.

În fruntea tinerilor care fac cetera la organizațiile de comsomol pentru a pleca în noile ținuturi se află comsomolștii din Moscova, Leningrad, Kiev, Minsk, Odesa, Tbilisi și alte orașe mari. Mulți sînt elevi în ultima clasă a școlii medii; alții sînt oștași demobilizați.

Este profund emoționantă lectura cererilor primite în aceste zile de organizațiile de comsomol din partea celor dornici să răspundă chemării partidului și guvernului. O cerere din Clotopol-R.S.S.A. Tătara și semnată de „Golovhin S. R., membru al P.C.U.S. și de Golovhin P. S., membru al Comsomolului” — de tată și de fiu. O cerere din Cernikovsk — R.S.S.A. Bașkiră și semnată de soții Valentina și Vladimir Meșecarekov. Studenta Lilia Bondarenko de la Institutul tehnic din orașul Frunze a cerut și ea să plece. Vrea să lucreze și în același timp să-și continue studiile. Ea își sfîrșește scrisoarea cu o porție în care arată că tinerii sovietici nu sînt dispuși să aleagă serviciul lesnicios și că s-au născut pentru a birui greutățile. În ziarul „Komsomolskaia Pravda”, a fost publicată de curînd o fotografie.

În ea se vede în rîndul din față elevii cu șorțulele albe de uniformă, iar în spate elevii cu gulerul cămășii răsfrînt. Sînt 55 de elevi și elevi, toți comsomolștii din clasele X-a B și C de la școala medie nr. 8 din orașul Ordjonikidze — R.S.S.A. Nord-Osetină, care la sfîrșitul anului școlar vor să plece împreună cu dirigintele lor, profesorul Vladimir Haritonovici Hadeev la marile construcții de pe Angara. Totodată ei sînt hotărîți să-și continue și studiile.

Se numără cu mîile tinerii care fac zilnic cereri pentru plecare. Astfel răspunde tineretul sovietic chemării patriei.

Cu vaporul împrejurul Europei

Organizația turistică sovietică „Inturist”, împreună cu Ministerul Flotei Maritime al U.R.S.S., organizează o lungă călătorie turistică împrejurul continentului european. Un număr de 425 de turiști sovietici vor străbate cu vaporul „Pobeda” 5.350 kilometri și se vor opri în șase porturi străine.

„Pobeda” va ridica ancora în dimineața de 6 iunie în portul Odesa, iar în seara aceleiași zile va sosi în portul bulgar Stalin. A doua escază va fi în portul Pireu din Grecia. De aici, turiștii vor face o excursie în Atena. Apoi, turiștii vor ajunge în portul italian Napoli. Firma turistică italiană „CIT” va organiza excursii ale turiștilor sovietici în Napoli, Pom-

pei, Sorrento, Roma și pe insula Capri, în decurs de 3 zile. Din Napoli, „Pobeda” va pleca spre portul francez Le Havre. De aici, turiștii vor merge la Paris și vor vizita timp de două zile vechiul și nouel Paris, muzeul Louvre, Versailles și a.

Următoarea oprire va fi la Rotterdam, în Olanda, de unde se va face o excursie la Amsterdam și Haga.

Turiștii se vor opri și la Stockholm, în Suedia și vor vizita orașul, monumentele lui istorice, noile cartiere de locuințe și parcul englesc. Călătoria va dura 25 de zile și se va sfîrși în portul sovietic Leningrad.

Cîteva probleme ale dezvoltării energeticii atomice

de către circuitul de gaz nu sînt prea văzute cu vreau mijloc de protecție împotriva radiațiilor radioactive.

În prezent, construcția primelor centrale atomice de la Calder-Hall o poartă sfîrșite. Se prevede punerea ei în funcțiune în octombrie 1956. O a doua centrală, asemănătoare cu inițială, se construiește pe aceeași platformă și urmează să intre în funcțiune la gaza luni după intrarea în funcțiune a primei centrale. Astfel, în anul 1957 capacitatea instalațiilor energetice de la Calder-Hall va atinge 92.000 kW. În viitor, se vor construi alte centrale atomice analoge; capacitatea lor totală va depăși în 1965 un milion de kilowatt.

Precum se vede, în Anglia se realizează deocamdată un singur tip de centrale atomice-electrice: anume, pe baza utilizării reactorilor cu incinerator de grafit și cu răcire cu gaz. Din punct de vedere economic, soluția s-ar putea să nu fie optimă; deșigur, ea permite să se folosească exclusiv uraniul natural, spre a înlocui uraniul îmbogățit și să se reducă costurile de construcție și de exploatare. Într-un caz, se poate utiliza și uraniul natural. Fizicienii englezi și-au propus să rezolve această problemă mai tîrziu, construind reactoare cu neutroni rapizi și cu reproducție largită. În 1955, urmează să intre în funcțiune în Scoția un astfel de reactor experimental, care la început nu va produce energie electrică. Se prevede că în viitor reactorul acesta va alimenta o centrală electrică de 10.000—15.000 kW.

Căile de dezvoltare a energeticii atomice elaborate în Anglia se deosebesc de celea aflate în țara noastră. Noi considerăm că îndeplinirea programului nostru pe cinci ani pentru construcția unor centrale atomice experimentale va asigura posibilități mai largi de alegere a celui mai bun drum pentru dezvoltarea viitoare a energeticii atomice.

Acad. I. V. KURCEATOV

